

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 231.

V Ljubljani, v torek 11. oktobra 1887.

Letnik XV.

Grof Taaffe in dr. pl. Gauč.

(Konec.)

Rekli smo zgoraj, da je v zdanjih prenapetih narodnostnih odnošajih prejasne krone želja, da ostane Taaffe, in to je resnica, na katero se moramo ozirati in katero moramo v poštev jemati, kajti po tem ima Taaffejev zistem trdno podlago, ktera se ne dá izpodmakniti; sam Taaffe pa, ako hoče še nadalje vladati, bode si ustrojil državnozbornsko večino, izbral si bode iz državnega zbora elemente bolj konservativne. In tu je nemogoče še misliti, da bi se Taaffe mogel združiti z možmi, kakoršni so Plener in Knotz; za njegovo zistemo so prikladni samo elementi, zastopani v zdanji večini državnega zbora Dunajskega. Niti Hohenwart, kakor tudi ne Čehi in Slovenci, ne strinja se z Gaučevimi ukazi, ki so njega kakor i nas osupnili. Hohenwart je zastopnik slovenskega naroda in da si on ni Bog vedi kaj storil za nas, ali on nam je vendar večji prijatelj nego neprijatelj, in to je tudi nekaj. On sicer ne more imeti toliko gorkega čustva za težnje našega naroda, kakor ga imajo naši državni poslanci, kateri so vzrasli med narodom ter vidijo in bolj spoznavajo naše potrebe, ali grofu Hohenwartu smemo pripisovati vsaj toliko čustva do nas, vsaj toliko pravdoljuba, da izprevidi, da je Gauč hudo krivdo nanesel Čehom in Slovencem. In to on spoznaje, in mi se ne bomo motili na svojo škodo, ako bi to bila polna resnica; vsaj v našo korist bi bilo, ako bode večina Taaffejeva še trdnejša, potem bomo vsaj smeli upati, da skoro pade Gauč, ker dela proti tej večini, in ker si faktejzornega ministra v Taaffejevem spravljivem ministerstvu še misliti ne moremo.

Dr. Gauč, bivši ravnatelj „Terezijšča“, prišel je v Taaffejevo ministerstvo, in naredil brzo „karijero“. Bil pa je za mlada oprezen, kakor so oprezni mnogi spekulant, ter ni kazal svoje politične barve. Taaffe sam, ko je naučenemu ministerstvu po izstopu Conradovem bilo treba novega načelnika, izbral si ga je iz srede onih mož, za ktere se ne vé, ali so krop ali voda; izbral si je toraj moža, za ktere ga ni znala niti desnica niti levica, na katero stran bode se nagnil. In res, vsi časniki so takrat bolj molčali. Od kraja

so se zanj vsaj nekoliko ogrevali Slovani, gotovo radi Taaffeja; ali ko nam je novi naučni minister jel kazati rogove, bilo nam je jasno, da nam je opraviti z nasprotnikom, a ne s prijateljem. Kakor je podoba, Gauč je drzen, dela vse takorekoč na svojo roko, v levičarskem zmislu, ne zmené se za to, kaj poreče Taaffe in njega državnozbornska večina. Dela popolnoma v zmislu levičarjev, kateri ga tudi na vse pretege hvalijo v svojih organih, in zato mislimo, da je nemogoče, da bi še mož mogel ostati v kabinetu, ampak smo preverjeni, da ga bode moral zapustiti, kakor so ga morali že prej zapustiti ministri njegove vrste, n. pr. Korb, Horst, Conrad, Pretis in drugi. To je sicer dober nauk načelniku kabineta, odkod mu je v prihodnje izbirati ministre, ali žalostno je za nas, da so taka poskusna izbiranja nam na škodo, ker nas taki izbiranci vendar nekaj časa tepó. Ker vedó, da jim ni dolgo obstati, rabijo tembolj radikalna sredstva zoper nas, in pri tem se dogaja, da se nam za Taaffejevega ministerstva, ki nam je vendar pravičnejše in dobrohotnejše, nego je bilo n. pr. ministerstvo Auerspergovovo, slabše godi in delajo večje krivice, nego za ministerstva Auerspergovoga.

Vse toraj jasno kaže, da so dnevi Gaučevega ministerstva šteti. Ne želimo tega samo radi svoje koristi, nego tudi radi šolskega napredka, kajti Gauč s svojimi govori in ukazi ni kazal preobrazbenega talenta, da bi se od njega bilo nadejati kakemu zboljšanju in napredovanju na šolskem polji. In kadar pade z ministerskega naslanjača, takrat tudi izgine móra, ki nas hudo tlači, in morda tudi napóči dan veselejšega razvijanja našega šolstva. Naše razmere se bodo vsaj toliko zboljšale, da bomo vedeli, da smo izgubili z o p e t jednega naučnega ministra, ki je bil nasprotnik našemu šolstvu.

Konvertovanje kranjskega zemljiščno-odveznega dolga.

(Spisal deželni poslanec dr. A. Mosché.)

Konvertovanje kranjskega zemljiščno-odveznega dolga naj bo finančna operacija, ki bo koristna za deželo Kranjsko.

Nikdar se ni trdilo, da mora biti ta korist sama ob sebi financijelnega značaja, t. j. financijelnu dobiček, in to že iz priprostega vzroka, ker ne more biti namen dolžnikov odtegovati to upniku svojemu, kar mu mora dati po pogodbi ali zakonu.

Če bo toraj tudi dežela Kranjska konvertovala svoj zemljiščno-odvezni dolg, plačala bo to, kar mora plačati, in upniki njeni dobili bodo, kar imajo pravico zahtevati.

O financijelni koristi dežele v ožjem pomenu more se toraj ravno tako malo govoriti, kakor o škodi, ktero bi imeli upniki vsled konvertovanja.

Od nobene strani se ni zanikavalo, da ne bi bilo v pravnem in stvarnem oziru opravičeno poprejšnje izžrebanje zemljiščno-odveznih obligacij.

Ako dežela to izvrši, stori le, kar jej pristuje po vsi pravici, ter s tem nikakor ne škoduje upniku svojemu, da mu izplača tirjatev njegovo s premijo vred, predno je še zapadla.

Zakladni upnik toraj nima nikakoršne škode, ako dobi svoj denar nazaj pred časom vsled konvertovanja.

Ravno tako malo prikrajšuje konvertovanje pravice družega upnika — države; tudi ta dobi naj vse, kar mu dolžuje dežela in kar ima pravico tirjati, kakor se je to že drugod temeljito razmotrivalo.

Iz nameravanega skrčenja obresti od 5% na 4% sledi pač financijelna korist za deželo, vendar pa té nismo nikdar imenovali glavni namen konvertovanja, marveč smo jo navajali le kot ugodno sredstvo, kot faktor, ki ga pospešuje.

Drug faktor je razdelitev dolga in njegovo poplačanje v daljši vrsti let, kakor se sedaj godi.

Tema dvema faktoroma, kojima se pridružuje tudi še tretji, namreč ugodno spečanje novih konvertovanih obligacij, za katero bi se moralo tukaj potezati, namen je bil po prvotnem načrtu sledeč:

1. Znižanje letnega poplačevalnega zneska in vsled tega
2. zmanjšanje današnjih zemljiščno-odveznih doklad.

Ta vspeh je tako vabljiv, da bi bilo težko umljivo, ko bi temu kdo nasprotoval.

LISTEK.

IZ POTNIH SPOMINOV.

(Dalje.)

Misli si, dragi čitatelj, ti zagledaš kar naenkrat v temni noči nekako čarobno žareče deblo, iz čegar vrha se vzdigujejo liki razprostranim vejam košate vrbe v tisočerihih barvah otrinjajoči se ognjeni žarki. Pri tej priči pa se spodaj razpoči bomba in ves ogenj in vsi žarki vzleté najpred kvišku, potem pa se v zakrivljenih, svetlih črtah vtopé v morskí globini. Pa kaj pravim? Nikakor se ne vtopé, marveč brž se vzdignejo zopet iz morja ter se prikažejo nad površjem v zeleno, višnjevo, rudeče in rumeno se spreminjajočih bojah. Zopet nastane pok, in ves prejšnji ogenj in vse raznobojne iskre se začno sukati v kolobaru, dokler ne pade vsa ognjena sila razburjena v peneče se morje. Pa vsa ta prikazen ni za vselej pokopana! V prvem trenutku že se vidi, kakor bi bilo vse to zadelo ob občutno tor-

pedo, in razpršilo se na višavo in širjavo. Zares divno, predivno!

Med tem se pripeljemo čez velikansk most nad lagunami na kolodvor. Sicer čakajo po drugih mestih gostilniški sprevodniki z napisi na kopicah in na omnibuzih, tudi izvožčki se ti ponujajo s svojimi rebrastimi konji; v Benetkah pa ni videti živega konja, niti kakega voza za potnike, ampak vse to nadomestujejo čolni. Vsedem se v čoln. Peljemo se pol ure daleč proti hôtelu „Bauer-Grünwaldovemu“. Vso pot nas srečujejo čolni, v kterih se ljudje po noči ravno tako vozijo na sprehod, kakor v Ljubljani proti večeru vse vré v „Zvezdo“ in Tivoli. Enkrat je treba celó malo obstati, taka gnječa je v ozki vodeni ulici. Hôtél ima stanovanja v posebni hiši, a krémo zopet v drugi. Le most in malo trga je vmes. Ozrši se na ta prostor, zdí se mi, kakor da bi vsa gospóda nameravala sedaj-le o polnoči v tem hôtelu kositi. Do te misli me privede tudi zvonjenje z velikim zvonom v bližnji cerkvi, kar sem slišal, ko sem čepel še v čolnu. Pozneje sem izvedel, da je vsako noč tako živahno po suhih in mokrih ulicah, pa tudi po hôtelih benečanskih. Pre-

tečeni dan pa je prišlo ravno nekaj več tujcev v Benetke. Tudi so mi kmalu povedali vzrok onemu ognjemetu. Kraljica je bivala ravno tiste dni tam. Nekdo je rekel, da je pogledala skozi okno, in brž so ji napravili tako velikansk ognjemet.

Prvo, kar sem zavžil v hôtelu, bila je skoraj popolnoma neslana zemlja. Pa še za to sem moral dolgo prositi, piva pa cele pol ure ni bilo na mizo. Sploh sem pozneje skusil, da v Benetkah še solniki niso dovolj slani.

Vino se pije po petinkah (pa ne glasbenih!). Natakariji nosijo številke na prsih, da se vé, ktero vrsto miz ima dotični oskrbovati.

Ker sem imel namen, le en dan ostati v Benetkah in kolikor mogoče največjih znamenitosti si ogledati, najamem si „Cicerona.“ Star mož, s sivo angleško brado pride v hôtél. Za precéj visoko ceno se pogodiva, da bo on plačeval vse vstopnine, „bakšiš“ odrajtoval in se sam hranil. Sedaj pa jo vlijeva po Benetkah, in sicer najpred po suhem. To sva jo drla! Kjer je bila ulica dosti široka, šla sva vstríc, kjer pa je bila ožja in se je bilo treba srečevalcem izogibati, sopihal sem jaz za njim. Mož se ni oziral

Namen tem vrsticam bodi, da naglašamo še enkrat velike koristi, ktere morejo iz tega slediti za deželo.

Že tukaj naj povdarjamo, da se je treba pri takó strogo realno-političnem prašanji, kakor je predležeče, po možnosti ogibati vsacih iluzij in si vedno predočevati, da zahteva vsaka korist, ktero si hočemo pridobiti, navadno tudi žrtve. Le vestno primerjanje koristi, za ktere naj se potezamo, z velikostjo žrtev, ktere moramo za to darovati, oziroma le iz tega sledeč saldo more biti odločilen za politične sklepe.

To stališče je tudi zavzemal zadnji deželni zbor, ki se je povodom brošure „Kranjski zemljiščno-odvezni dolg“ najnatančneje pečal s tem predmetom, ko je sklenil:

Deželnemu odboru se nalaga, da

1. preišče tako hitro ko mogoče, kako bi se dale znižati letne doklade na neposredni davek v pokritje letnega doneska k zemljiščno-odveznemu zakladu;
2. pretehta, ali se ne dá to doseči s konvertovanjem 5% nega zemljiščno-odveznega dolga v nižje obrestljiv dolg, ki bi se plačeval daljšo vrsto let, kakor je določeno z dogovorom od 29. aprila 1876;
3. stopi v razgovor s c. kr. vlado in s finančnim zavodom v ta namen in poižve, kako bi se dalo konverziranje najvspešneje izvršiti za deželo Kranjsko;
4. poroča o tem deželnemu zboru in ako je treba, tudi v izvanrednem zasedanji;
5. povabi v posvetovanje k dotičnim deželno-odbojskim razpravam dva člana deželnega zbora in ako je treba, večšake v finančni stroki.

Nalog in dolžnost deželnemu odboru je bila tedaj, da najresneje prevdari, kako bi se moglo to doseči in ali bi bilo k temu konvertovanje ugodno sredstvo.

Kake konečne vspehe je imelo dotično deželno-odbojsko preiskovanje, ki se je moralo najnujnejše izvršiti, povedalo bo najbrže še-le poročilo, ki se bo o tem predložilo deželnemu zboru; tukaj nam je le konstatovati, da je deželni zbor popolnoma uvidel važnost in nujnost predmetovo ter da je poveril deželni odbor, naj stvar natančneje preišče in dožene načine, kako bi se dalo to izvesti.

Ako je neki tukajšnji listič predrzno trdil glede teh deželno-zbojskih sklepov, da je v brošuri „Kranjski zemljiščno-odvezni dolg“ obseženi načrt o konvertovanji „pač odstranjen vsled sklepov zadnjega deželnega zbora“, našel bo pazljivi bralec te brošure in dotičnih deželno-zbojskih sklepov z nova vzrok, da bo dvojlil o resnicoljubji tega lističa.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. oktobra.

Notranje dežele.

Pri zadnjih *ministerskih posvetovanjih* v Budimpešti razpravljal se je proračun, ki bo precej

enak ostal z lanskim. Za puške-repetirke se ni došlo še znesek, vendar pa je toliko gotovo, da bo znašal med 10 in 12 milijoni. Da se konečno dožene stvar, prišel bo dne 15. t. m. Tisza na Dunaj, da se posvetuje z ministrom Dunajevskim.

V *ogerskih* poslaniških krogih govore o ministerski krizi, ki se bo kmalu izvršila, in sicer s tem, da se bodeta odpovedala trgovinski minister in minister notranjih zadev. Za slednje ministerstvo predlaga predsednik Tisza kandidatom svojega brata, kar je pa vzbudilo občno nevoljo.

Vse ogerske parlamentarne stranke združile so se baje, da bi vrgle *vojnega ministra grofa Bylandta*. Vzrok tej mržnji je odločno postopanje ministrovo v Edelsheimovi, Jansky-jevi in drugih enacih madjarskih zadevah, v katerih so bile v nevarnosti koristne skupne avstrijske vojne. „Nemzet“ obdoljuje vojnega ministra krivde, da je s svojim glasovanjem razrušil načrt ogerske tovarne za izdelovanje orožja. Pravijo, da je ta članek napovedovalec omenjene akcije, ktere se vdeležuje tudi ministerska stranka.

Vnanje države.

Črnagora hoče imeti novo posojilo od Dunajske „Länderbanke“. Slednja pa ni nič kaj s tem zadovoljna, ker Črnagora ni plačevala redno obresti za prvo posojilo.

Srbski odbor za proslavljanje stoletnice Vuka Karadžića je sklenil, da bo slavnost še le meseca maja prihodnjega leta in da se bodo njegove kosti ravno takrat prepeljale z Dunaja v Belgrad. — Pododbor ustavne komisije imel bo v kratkem svojo prvo sejo.

Včerajšnji brzovjav o *bolgarskih* volitvah naglašal je mir in red po celi deželi izimši le Plevno in dva kmetska okraja, kjer so se volilci med sabo sprli. Da pa temu ni povsem tako, kažejo nam poročila, da je roparstvo z vsakim dnem bolj razvito, in pa dostavek, da so načelniki tem roparskim rojem bolgarski izseljenci. S tem dobijo te čete, ktere vjašstvo in žandarmerija pridno zasledujejo, političen pomen, kajti v slučajih notranjih nemirov imela bi vlada z roparskimi in ob enem vstajnimi četami veliko opraviti. — Volitve izpale so ugodno za vlado, kar pa slednjč tudi ni drugače mogoče. Kako naj pa volni narod vladi neljube kandidate, ako je bil vladni terorizem tolik, da so bile ječe in zapori prenapolnjeni z volilci, ki niso bili prijazni vladnim kandidatom? Sploh je pa orožje naravnost zabranjevalo vhod na volišče onim, o kojih ni bila vlada gotova, da se sme zanašati na nje. — Vlada pogaja se z rumunskim generalom Danko, da bi prevzel poveljništvo bolgarske armade.

Meseca marea t. l. sklenili so kmetje nekega *ruskega* sela v guberniji Penzi vsled skupnega posvetovanja, da bodo umorili oskrbnika tamošnje grajščine, kar so tudi kmalu potem izvršili. Tedaj so zgrabili 30 kmetov ter jih pripeljali pred vojaško sodišče. Pred kratkim bila je konečna obravnava. 14 kmetov obsojenih je na vislice, dva srenjska predstojnika dobila sta 3 $\frac{1}{2}$, oziroma 3 leta težke ječe in 14 jih je bilo oproščenih. — Napitnico velikega kneza Nikolaja z več strani preklicujejo. Nemški listi pa vzlic temu verjamejo prvotnemu, sedaj dementovanemu poročilu. „Kreutztzg.“ piše: „Napitnica se popolnoma zloga s znano nenaklonjenostjo Aleksandra II. vsemu, kar je nemško. Spomniti se je treba samo na baltske provincije in na kruto postopanje zoper protestantsko vero. K sreči pa je Nemčija preprečila nemško-francosko zvezo. Po Crispijevem obisku v Friedrichsruhe nima napitnica več pravega pomena.“

Francosko-nemški mejni dogodek je v mednarodnem oziru končan. Le kazenska obravnava vršila se bo proti vojaku Kauffmannu, kar pa nima posebnega pomena.

Francoski general Caffarel, ktere ga so zaprli zaradi znanih sleparij, je star 58 let, rojen v Dauphine-u, in je bil za časa Napoleona III. ordo-

naneni častnik. Bil je grozno zadolžen. Da si pa opomore, kupoval je n. pr. konje za 20.000 frankov na obroke, družega dné pa je prodal iste proti gotovemu izplačilu za manjši znesek, samó da je dobil denar v roke. Vsled svojega vpliva pri ministerstvih za pouk in notranje zadeve dal se je od bogatinov podkupovati s 25.000 do 50.000 frankov; s svojimi sorodniki in prijatelji v ministerstvih je potem za ta denar preskrbel s pomočjo onih kupcem križce častne legije. Žid Aubanel, ki je izdal listu „Figaro“ načrt francoskega oboroženja, bil je njegov prvi agent. Caffarel je neki Aubanelu tudi pomagal, da je mogel takrat izmakniti iz vojnega ministerstva dotično listino. Na sled vsem tem sleparijam generala-poštenjaka prišel je nek policijski agent, ki je sklenil z njim kupno pogodbo za križec častne legije, potem pa ga takoj objavil. — Ker je bil vsled postave o vohunstvu zadnji čas marsikdo po nedolžnem zaprt, zaukazalo je ministerstvo uradom, naj to postavo uporabljajo z največjo previdnostjo. — Predvčerajšnjim odkrili so v Le Mans-u soho naravoslovca Pierra Belona. Ko se je prečitala brzovjavna čestitka profesorja na Moskovskem vseučilišči, Ravlova, klical je narod: „Živela Rusija!“

Porotno sodišče v Brabantu obsodilo je *belgij-skega* socialista na dve leti težke ječe, ker je v svojih javnih govorih spodbujal narod, naj nikar ne uboga postavam. Vsi rudeči plakati, ki so jih nabili po Brabantskih vogalih prijatelji njegovi, niso ga rešili, niti mu ne bodo prikrajšali dveletne ječe za eno samo uro.

„Kreutztzg.“ pravi, da je *italijanski* ministerski predsednik Crispi priznal v Friedrichsruhe nepostavnost izvolitve kneza Ferdinanda; pristavil pa je neki, da naj se popravi, kar je v tem oziru napačnega, le diplomatskim potom, ne pa z orožjem. Ruski car pa nikakor ne odjenja od zahteve, da se izroči začasna vlada v Sofiji ruskemu in turškemu komisarju. — „Agenzia Stefani“ dementuje vest, da je Bismarek obljubil Crispiju podporo v namen, da se Italija razširi. List pravi, da o tem ni bilo niti govorjenja. — Italijanski parlament otvoril se bo bajé dné 16. novembra.

Španski minister zunanjih zadev, Moret, posvetoval se je dné 8. t. m. s *francoskim* veleposlanikom o *maročanskem* vprašanji. Sklenila sta skupno postopanje obeh vlad, da tako varujete koristi svojih tamošnjih podložnikov.

Turški sultan sprejel je v avdijenci dne 8. oktobra nemškega veleposlanika pl. Radowitza. Zaradi ruskih predlogov se ni še nič stalnega sklenilo.

Izvirni dopisi.

Iz Ajdovščinskega okraja, 5. oktobra. (Nevarnosti raznarodenja ob slovensko-laški meji po Primorji; potreba narodno misleče duhovščine; odmev Dornberškega škandala; najnovejši dokaz božjega bitja in angeljev varuhov.) [Dalje.] Dokler se uči v cerkvi in šoli v slovenščini, ni se bati popolnega od-tujenja; kedar pa se mora umakniti slovenščina v cerkvi in šoli laščini, potem je izgubljena narodnost slovenska v dotičnem kraju, kakor nas uči bližnji Ločnik, kjer so žalibog ravno nezavedni slovenski duhovniki vpeljali furlanščino v cerkev. Hvala pa gré sedanjemu, od židovskega goriškega „Corriera“ ravno za to mnogonapadanemu č. g. dekanu K. v Ločniku, ki spolnuje enako natančno svoje dolžnosti do svojih ostalih slovenskih ovčič, kakor furlanskih. Osodepolno je pri tem pa to, da so se dosihmal kakor nalašč pošiljali na omenjene duhovnije ravno

po meni, toraj sem se ga moral jaz držati. Čudečemu se, kako da more star mož tako hiteti, odgovori mi, da se bodem jaz bolj utrudil, kakor on, ki že kacih 40 let opravlja ta posel. Prepričal sem se še to dopoldne ob istinitosti njegove izjave. Sicer se pa mora on ravnati tudi po svoji vizitnici, na kateri stoji zapisano: „Clement Bordato, „Courrier“ et Guide. Il parle Français, Anglais, Allemand, Russe“. Mož je rodóm Lah iz tirolskega Tridenta. Za svojo brzovjavno in jezično službo plačuje tudi nekaj davka.

Ogledala sva si najimenitnejša poslopja in najlepše kraje po načrtu, ki ga ima ta vodnik vselej, kedar je treba le en dan tujcu razkazovati znamenitosti benečanske. Po raznih cerkvah me je opozarjal na največa umetniška dela, bodi si slikarska ali kiparska. Videl sem veleslavna dela, ki so jih tvorili: Ticijan, Rafael, Tintoretto, Palma, Pavlo Veronese. Nekteri umotvori so se mi pač vtisnili dobro v spomin, marsikaj pa mi je prišlo pred oči, naglo kot mimohiteča senca, pa je tudi izginilo tako urno. Izmed raznih umotvorov po cerkvah mi stojé najbolj živo pred očmi: Velikanska slika „Jesus v Emavsu“,

mala podoba Marijina v karmelitski cerkvi (kjer je skoraj vse zgolj marmor) na oni strani velicega altarja, na kateri je mali Jezušček tako živo nashkan, kakor bi se ravno pogovarjal s svojo preljubeznjivo materjo. Znamenita je tudi slika sv. Barbare, sv. Te-rezije, proti ktere sreči je Izveličar sprožil pušico, kip sv. Hieronima in premnogo mozaikov. Na nekem stropu sem videl oblake tako naravno naslikane, da bi se bil kmalu zbal — dežja ter utekel pod čisto modro nebo benečansko!

V tako zvani frančiškanski cerkvi opravljala se je ravno 40urna pobožnost pred najsvetejšim. Čudno, da tudi tukaj, kakor pri drugih cerkvah, berači nadlegujejo tujca. Ravno v tej cerkvi je tudi prekrasni nagrobni spomenik slavnega kiparja Canove, ki je bil rojen na vznožji gorenjelaških planin v vasi Possagno. V njegovem rojstnem kraju hranijo vse njegove umotvore posnete in v mavec vlite. Globok vtis napravi na človeško srce omenjeni spomenik od belega marmorja. Ogromna trikotna plošča je kakor naslonjena na cerkveni zid. Spodaj je globoka votlina vanjo vzdolbljena. Od desne strani gré proti votlini pokojnega Canove žena objokanih lic in

s pepelnim vrčem v roci. Zanj pa plakaje stopajo osamljene Muze. Na levi strani tuguje Italija, na tleh ležeči benečanski lev pa se zdi opazovalcu, kot bi rjovel od same žalosti in obupa. (Dalje prih.)

Odlični Kranjci.

(Dodatki)

Kamnik.

Makovic Jožef „Carniolus, Lytopolitanus, olim cooperato in Piscház, Districtus Landstrassensis approbatus 8. Julii 1749 pro operario in Siessenperg.“¹⁾

Mihael iz Kamnika, korar Ljubljanski, naveden kot priča v listini od dne 4. avg. 1467.²⁾

Reich Valentin „Carniolus, Lytopolitanus aet. 28 ann. approbatus 18. Decembris 1759 pro subsidiario sive capellano Arcis in Siessenheim.“³⁾

¹⁾ Catalogus D. D. Parochorum et Cooperatorum districtus Rudolphswertensis per Styriam Inferiorem Ab Anno 1730 (rokopis).

²⁾ J. Orožen, Das Bisthum u. die Diöcese Lavant, VI. 227

³⁾ Catalogus.

kakošni duhovni, ki so bili zmožni in voljni uganjati burke s slovenskim ljudstvom, so ga hotè ali nehotè potujčevali, kakor se ni v nasprotnem smislu godilo še nobeni laški vasi. Da ravno v Brdih, sem rekel, je nevarnost največja, ker ob narodnostni meji in v vedni dotiki s furlanskim ljudstvom znajo prav mnogi Slovenci furlanščino, ker Furlan se neče ali ne more tako lahko navaditi slovenščine, kakor Slovenec laščine. Neki duhoven mi je sam rekel: ko bi on hotel po volji nekterih ali pa po lastni samovolji vpeljati furlanščino kot učni jezik v cerkvi (t. j. v K. in v F.), bi se kmalu navzelo vse ljudstvo furlanščine, katero že zdaj precej ljudi umeva, ter bi bilo v enakem stanju, kakor so one tri omenjene, že skoraj polaščene duhovnije, pred čemur varuj Bog in narodna duhovščina lepa Brda, deželo sladkome-dene rebule! Tudi društvo sv. Cirila in Metoda kakor „slov. jéz“, naj zabijata trdne svoje kole proti nadaljnemu potujčevanju, za kar jima bo vedno hvaležen ves zaveden narod slovenski!

(Konec prih.)

Od sv. Gregorja, 9. oktobra. Lepa je spomlad ko se narava prebudi in vse oživi, ko se zemlja v zeleno odejo ogrne. Lepše je poletje, ko žitno polje zori, še lepša jesen, ko kmetovalci domov spravljajo žito na obloženih vozovih. Veliko lepši čas smo imeli pri sv. Gregorji za časa sv. misijona. Tu je bila lepa, da krasna spomlad, kajti prilivali so prečastiti misijonarji cvetlicam neumerjočih duš, ktere so ozelelene, trdni sklepi poboljšanja so dozoreli, imeli smo bogato žetev. Kdor pozna naše pobožno ljudstvo, bo lahko verjel, kar tu opisujem. Že večkrat so ljudje izrekli željo, da bi bil sv. misijon; letos pa se jim je ta želja izpolnila; zato so prav pridno obiskovali cerkev, da nobeden ni hotel kot varuh doma ostati. Kar pa je posebno, da so možje in mladeniči še pridnejše obiskovali cerkev, kakor ženske. Videl nisi na polji nobenega človeka, vsa župnija imela je praznik. Obhajanih je bilo 900, ker so tudi iz sosednih župnij sem prihiteli. Videli smo ljudi iz petih tujih župnij, kar je očiten dokaz, da se slovensko ljudstvo živo zanima za sv. misijone.

Vse sploh govori, kako je bil prijeten čas. Bodi toraj preč. gg. misijonarjema Nežmahtu in Hajdrihu lepa hvala. Bog jima stotero povrni.

Iz Gradca, 9. oktobra. Kdor reče „bev“, reče naj tudi „mev“, da se mu ne bo moglo očitati, da ni rekel „ne bev ne mev“. Ker sem Vam bil že dvakrat pokazal številko 47 v ogerski loteriji v Budimu od njene senčne strani, dovolite, da Vam jo predstavim v njenem sijaji — v njenem loterijskem veličastvu obdano od 350.000 gold., kolikor jo je namreč le v Gradec spremilo te tolikanj zaželjene, tu in tam tako ogromno nakopičene in vendar sploh tako redke cesarske podobe. Številka 47 je bila pred 14 dnevi v Budimski loteriji resnično dvignena. V Gradci ima ta loterija tri nabiralnice, v kterih vseh treh se je na njo zadelo 350.000 gold. To je res prav lepa svota, za katero bi vsak še tak bogataš rad rekel: „Bog plati!“; toda verujte mi, če Vam povem, da niti približno ne pokriva tega, kar so ljudje od letošnje spomladi pa do jeseni v loterijo na njo znosili. Mnogo jih je, ki so prišli ob vse, in prav ti niso mogli naposled že nič več staviti in toraj zastavljenega tudi nič več ne povrnenega dobiti. Lamentacije teh so grozne in nikakor ne redke. Oni pa, ki so zadeli, trdijo, da mora številka 47 v prav

kratkem časi zopet priti in z novo srditostjo zopet nazaj nosijo dobljene novce hotè še več dobiti. 350.000 gold., ktere je morala loterija v Budimu le v Gradec poslati, je že svota, da bi se človek kar odkril pred njo, toda kaj pomaga, ker jo bodo ljudje kmalu zopet nazaj znesli in pa izvestno še enkrat toliko ji bodo dodali, če ne še več. Finančni minister že vé, zakaj da ne odpravi loterije!

Občni zbor „Vdovskega in Slovenskega učiteljskega društva“.

V Ljubljani, 6. oktobra.

Ob 8. uri je bila sv. maša v mestni farni cerkvi pri sv. Jakobu, in zborovanje se je pričelo ob 9. uri v mestni dvorani. Navzočih je bilo nad 20 učiteljev. Predsednik, prošt dr. Jarc, običajno nagovori navzoče ter omeni, da je že sedemnajstkrat učitelje ob taki priliki pozdravljal. — Omeni potem najvažnejših slučajev v preteklem društvenem letu. Umril je g. Anton Hribar v Gorici. Zbor se v znamenje sožalovanja vzdigne. — Pristopili so novi udje, javni učitelji s Kranjskega. Omeni tudi, da davkarska oblast zahteva davek od društva. Potem razloži, v čem bode ta davek. Plačevalo se bode od vplačevanja, kar društvo dobiva od udov, od vstopnine in letnine; plačevalo se bode tudi od izplačevanja, kar dobivajo udje (vdove in sirote) od društva.

Po tem uvodu poroča blagajnik in tajnik gosp. Močnik o društvenem delovanju v preteklem letu. — Udje imajo tiskan račun v rokah, in blagajnik prečita ter pojasnuje posamezne točke, posebno kar se tiče stroškov. Podpiranih je bilo namreč 12 udov po 80 ali po 100 gld. na leto in 31 sirot, med temi ste dve siroti po očetu in materi, ki dobivate za polovico več mimo navadnih sirot. Sirote so dobivale po 20, oziroma po 25 gld. na leto. Vsega skupaj se je plačalo vdovam in sirotam 1737 gld. 90 kr. Vstopnina in letnina znaša le 468 gld. 50 kr., toraj je treba dodati 1269 gld. 40 kr.; pokrije se to nekaj z blagajničnimi ostanki, nekaj pa z obrestmi od obligacij, posojenih in naloženih denarjev. Premoženje je narastlo v obligacijah za 800 gld. Točka 12. med stroški kaže, koliko se je letos davka plačalo. Prihodnje leto bode treba vsako četrtletje izkaz o vplačevanju in izplačevanju predložiti, da se bode davek po tem odmeril.

V treh odborovih sejah so se sprejemali novi udje, privolila se je izredna udu pomoč (20 gld.), a drugemu se je posodilo 30 gld., kar se vidi v točki 11. Med letom ste odpadli 2 siroti po 20 in 25 gld. Prirastla pa je vdova s šesterimi otroci, kar prizadeva na leto 250 gld. več stroška. Letos se je nekaj več potrosilo mimo preteklega leta, ker je bilo več vdovam in sirotam izplačanega. Manj stroškov tudi prihodnje leto ne bode, mogoče da več, učitelji pa le po malem pristopajo. Na dolgu ni mnogo; nekterih starejših udov, ki društvo le podpirajo, skoraj se ne upam tirjati, a mislim, da bodo sami gledó na dobri namen letnino vplačali; trije mlajši udje pa so obljubili prav v kratkem plačati. — Po teh besedah podal je blagajnik kratko zgodovino tega društva. 12. oktobra l. 1861 se je društvo ustanovilo. Največ zaslug pri tem sta imela c. kr. deželni

šolski nadzornik vitez dr. Močnik, sedaj v Gradci v pokoji, in pokojni kanonik, škofijski svetovalec gosp. Savašnik. Leta 1870 je izročil g. Savašnik, ker je nehale cerkveno nadzorništvo, društvo ranjkemu g. ravnatelju Legatu. Ko je ta gospod odšel v Rudolfovo za kanonika, naprosil je občni zbor tedanjega c. kr. dež. šolskega nadzornika prošta dr. Antona Jarca, naj prevzame predsedništvo. In odsihmal vodi, skrbi in shranuje društveno premoženje imenovani gospod. Občni zbor ga leto za letom voli „per acclamationem“, in gospod zopet prevzame breme in skrb. Društvo je med tem že dvakrat pravila spremenilo, druge razmere so to zahtevale, vdovam in sirotam plačo od 60, oziroma 15 gld. zvišalo na 100 in 25 gld. na leto. Poleg imenovanih je največ storil za društvo gosp. Gerkman, sedanji učitelj na vadnici in okrajni šolski nadzornik, ki je pri osnovi in potem pri preosnovi društva z dejanjem in svetom največ pomagal. Leta 1870 je bilo pri računskem sklepu 1. februarja v blagajnici 34 gld. in v obligacijah 23.033 gld., letos pa je ob sklepu računa v obligacijah 44.550 gld.; v gotovini, v dolžnih pismih in v hranilnici naloženega 1971 gld. 21 kr. Premoženja je toraj 46.521 gld. 21 kr. Poleg tega pa društvo vsako leto nekaj ubogajme dá — kaj pa svojim udom? — Kdor ni nikoli nič vplačal, tudi ne more zahtevati, da bi kaj dobil od društva (društveno premoženje ni občinski pašnik). Premoženje je največ v državnih obligacijah; nekteri pač mislijo, da bi društvo denarje posojevalo — ali vdeležilo se špekulacij pri kakem denarnem za-vođu. — A odgovornost bi bila velika, korist pa le dvomljiva, poleg tega bi društvo moglo imeti plačanega oskrbnika. — Toraj ne ostaja drugo, nego gospodariti tako, kakor je bilo dosihmal običajno.

„Zdrav ne mara pobrati, ako mečeš na pot, bolni pa ne more in tudi ne smé.“ Ta uganjka je „Vdovsko učiteljsko društvo“. Dokler so učitelji zdravi, nočejo pristopiti, kedar začnejo bolehati ali čutijo kal bližnje smrti, pristopili bi, ali takrat je prepozno. Dve leti po vstopu dobiva društvenik pravico do društvenega premoženja. Kdor učiteljem pravi, naj skrbé za prihodnost, nekako se jim zameri. češ, ta nam v sedajnosti nič ne privoščé. — (Vsaj nekaj je bilo tako, ko so učitelji mislili, da jim bodo plačo zdatno povišali, mogoče, da so učitelji sedaj drugačnega mnenja.) (Konec prih.)

Dijaška kuhinja v Celji.

(Dalje.)

Po 10 gl. so darovali naslednji prečastiti gospodje:

77. Prevzv. Verian knez Windischgrätz. 78. Dr. Franc Firbas, c. kr. notar v Brežicah. 79. Klančnik, def. duh. o. p. v Braslovčah. 80. Josip Pečnak, Teharje. 81. Matija Koren, župnik v Bučah.

Mesečnino po 50 kr. na mesec so darovali naslednji prečastiti gospodje:

1. Franc Kugler v Celji. 2. Ivan Janežič, poštni uradnik, zdaj v Plznu. 3. Rojnik Franc. 4. Vehovar. 5. Dr. Horvat. 6. Dr. Urban Lemež. 7. Dr. Vrečko. 8. Robič. 9. T. Schuch. Vsi v Celji. 10. Gaberšek Ivan, tajnik na Vranskem, 11. Drobnič z Laškega. 12. E. Širca iz Žaveca. 13. Neimenovan iz Žaveca.

Kranj.

Eržen Pavl, od 14. aprila 1783 do 9. maja 1799 župnik v Podsredi, potem v Sevnici, kjer mu je dne 26. oktobra 1814 smrt življenje vstavila. Zaradi izvrstnega znanja kranjskega jezika in izvanredne zgovernosti imenovali so ga v obče le: „Cicero Carniolicus.“¹⁾

Stergar Mihael, 1663—1665 vikarij v Pilštanj, poznej v Podčetrtku. O njem ima vizitacijski zapisnik od 18. avgusta 1665 to-le: „Vicarius Michael Stergar, natus Crainburgensis, aetatis 49 annorum, sacerdotii vero 14., ordinatus ad titulum Episcopi Lavantini Paridis. Ordinatus servivit uno anno Praspergi pro cooperatore, dein per annos decem Pleiburgi fuit cooperator, duobus annis Vicarius in Paillenstain, sponte cessit ex eadem et quidquid habuit de bonis, dedit suo successori Andreae Georgio Schlebnik in defalcationem suarum restanciarum — et nunc est hic Landspergae vicarius anno primo.“²⁾

Suliuamp Janez, 1452 vikarij [na Planini, kjer je v čast D. Marije ustanovil beneficij. Dne

¹⁾ J. Orožen, VI., 337.

²⁾ Isti, VI., 85.

4. avgusta 1467 so ga zaradi neke zgubljene gornjegraške listine v Celji zaslišali. V dotičnem zapisniku se imenuje: „Honorab. uir Dnus. Johannes Suliuampp de Crainburga presbyter.“¹⁾

Walner Peter „de Krainburga presbyter et Clericus Aquileiensis“, naveden kot priča v listini pisani v Celji dne 4. avgusta 1467.²⁾

Wetz Matija, 1645, 1651 vikarij v Pilštanji. Vizitacijski zapisnik od 26. maja 1651 pravi, da je bil v Kranji rojen, takrat 43 let star in že 22 let duhoven. Leta 1649 je oskrboval ob enem župnijo Žusem. L. 1652 ali 1653 odšel je iz Pilštanja zapustivši 40 gld. dolga. Zato je bilo v vizitacijskem zapisniku od l. 1654 ukazano, „ut pro debiti 40 fl. Dom. Wezius in loco, ubi degit, coram fraternitate s. Rochi vel coram archidiacono, si sponte non soluerit, vel alia uti juris et moris via illis expedire videbitur, conuincatur.“³⁾

Za njegovega službovanja v Pilštanji je razsajala leta 1646 ondi strašna kuga, o kateri je dne

¹⁾ Isti, VI., 226.

²⁾ J. Orožen, VI., 227.

³⁾ Isti, VI., 84.

4. septembra i. l. poročal baronu Ivanu Frideriku Schrottenbachu, stotniku in vicedomu Celjske grofije.¹⁾ V nekterih poročilih se trdi, da je tudi Matija Wetz postal l. 1646 kužna žrtev, kar pa ne more resnično biti.

Krško.

Kodrič Janez „Prot. apost., Canonicus Nicolsburgensis“, vikarij pri sv. Petru pod sv. Gorami, umrl za kugo 26. avgusta 1646. Grobni spominek ima sledeč napis:

„Augusto Styrias dum saevit pestis in oras Pastor in astra suas ipse secutus oves.

Adm. Rdo. et Doctmo. D. Mgro. Joanni Khodritsch Gurfeldensi, Prot. Aplico. Insignis Eccle. Collegio Nicolsburgens. in Moravia Canonico et ibidem ad B. V. Lauretanam Beneficiato, quem furor svecius huic Ecclesiae, pastoralis charitas sepulchro, virtus coelo transmisit A. 1646 die 26. Augusti. Memoriae et amoris ergo consecra. Henricus Rovssillon, Canonicus Nicolsburgensis et Exemi. Principis Maximiliani a Ditrichstain Secretarius.“²⁾

¹⁾ Isti, VI., 22.

²⁾ Isti, VI., 358. in 381.

14. Kolšek Vinc., notar. kandidat v Mokronogu.
15. Petriček, učitelj v Žavei.

Razni darovi:

1. Slavna banka „Slavija“ je darovala po g. Ivanu Hribarji v Ljubljani 20 gl. 2. Preč. gospod Mart. Holz, kapelan v Čadramu, 1 gl. 3. Gosp. Skaza v Šmariji pri Jelšah je nabral 36 gl. 80 kr. 4. G. Mih. Novak je nabral od g. J. Pospisila v Konjicah 2 gl. 18 gl. 5. Gosp. Mih. Novak je nabral od čast. podpornikov v Konjicah 7 gl. 50 kr. 6. Udje Celjske čitalnice so darovali 16 gl. 50 kr. 7. Slavna banka „Azienda“ je darovala po Maksu Veršeci v Celji 20 gl. 8. Premil. gospod knezo-škof Jakob Maksimilijan je daroval 10 gl. 9. Preč. gosp. Greg. Presečnik, kapelan v Poličanah, 2 gl. 10. Preč. g. Kozinc, vikar v Slatini, 2 gl. 11. Preč. g. Hribernik Jakob, kapelan v Braslovčah, 2 gl. 12. Preč. gosp. Heel Franc, m. kapelan v Radgoni, 2 gl. 13. Preč. g. Sever Alojzij, kapelan v Radgoni, 2 gl. 14. Gosp. Bregar Miško v Celji, 1 gl. 15. Gosp. Kavčič Jak. v Ljubljani, 2 gl. 50 kr. 16. Preč. gosp. Mastnak Jakob, župnik v Slivnici, 2 gl. 17. Preč. g. Pintar, župnik sv. Venceslav, 2 gl. 18. Neimenovan v Loki, 2 gl. 19. Gosp. Jurij Vouga iz Kalobij, 1 gl. 20. Pri šolski veselici se je nabralo 1 gl. 21. Gosp. dr. Karol Gelingsheim v Kozjem 4 gl. 20 kr. 22. Gosp. Ivan Cukala nabral v Braslovčah, 2 gl. 23. Gosp. Ivan Gaberšek nabral v Vranskem, 12 gl. in 29 gl. 24. Gosp. Anton Kupljen, notar v Črnomlju, 3 gl. 25. Gosp. Sijanec, kapelan pri Novi cerkvi, 2 gl. 26. Gosp. Špende, učitelj v Gornjem Gradu, nabral 7 gl. 20 kr. 27. Gosp. Brežnik, profesor v Rudolfovem, 2 gl.

I. račun

dijaške kuhinje za I. šolsko leto 1886/87, t. j. od 15. sept. 1886 do 15. julija 1887.

Darovi:

11 pokroviteljev je darovalo vkup . . . gl. 562-50
81 letnikov po 5, 10 in 6 gl. 431—
15 podpornikov mesečnine 19-50
Razni darovi 196-88
Dohodkov vkup gl. 1209-88

Izdatki:

Za poštnino, tiskovine i. t. d. in pa za 1869 kosil dijakom po 22 kr. izdalo se je vkup gl. 439-50
in v posojilnico se je naložilo 770-32
Toraj izdatki jednaki dohodkom . . . gl. 1209-88
(Konec prih.)

Domače novice.

(Sprememba vredništva.) Z današnjim listom se poslavljam od „Slovenčevih“ bralcev in dopisovalcev, ker zaradi bolehnosti popustim odgovorno vredništvo lista. Zahvaljevaje se prav srčno in najtoplejšo vsem dopisovalcem in prijateljem za ves čas skazano mi prijaznost in pomoč, prosim vse tiste, katerim znabiti to in drugo ni bilo všeč, naj ne zamerijo. Vsem toraj: **Z Bogom, „Slovenču“ pa obilno rast in ves prospah!*)**

Josip Jerič.

(Odgovorno vredništvo) našega lista prevzel je z današnjim dnevom gosp. Ignacij Žitnik, ki se vsem „Slovenčevim“ prijateljem toplo priporoča za vsestransko pomoč.

(Imenovanje.) Cesar podelil je finančnemu svetniku v Ljubljani, g. Albertu vitezu Luschanu, naslov in značaj finančnega nadsvetnika.

(Državni zbor) ima danes prvo svojo sejo. — Delegacije se snidejo, kakor se poroča iz Budimpešte, dne 26. t. m. na Dunaji.

(Umrlo je) v Ljubljani od 1. do 8. t. m. 18 oseb, moških 10, ženskih 8. V deželni bolnišnici umrlo jih je v tej dobi 8; najmlajši bil je tri dni star, najstarejši 60 let.

(Učencev na I. mestni petrazrednici) je 510, in sicer v prvem razredu 62, v drugem 80, v tretjem a) 77, b) 47, c) 49, v četrtem a) 73, b) 67 in v petem 55.

(Na Ježici) praznovala se bo slovesno prihodnjo nedeljo dne 16. t. m. stoletnica ustanovitve župnije.

*) Pisma vredniške vsebine naj se toraj naslovljajo na vredništvo, kakor do sedaj, osebne vsebine pa na moje ime.

(Petindvajsetletnica.) Na prošnjo objavimo, da se 25letnica gosp. nadučitelja Belarja in g. mestnega učitelja Raktelja ne bo praznovala 13. t. m., kakor se je po pomoti naznanilo v „Učit. Tov.“, ampak dne 17. novembra.

(„Okrajno učiteljsko društvo Ljubljanske okolice“) nameravajo ustanoviti gg. učitelji Ljubljanske okolice. Prvo zborovanje vršilo se bo v četrtek 13. t. m. ob 2. uri popoldne v Virantovi hiši, v I. nadstropji.

(G. Jurij Šubic) pripeljal se je včeraj iz Pariza v Ljubljano. Nocoj se je odpeljal v Gradec, da se dogovori o ilustracijah za cesarjeviča Rudolfa delo „Oesterreich in Wort und Bild“.

(Iz deželnega šolskega sveta.) Pri zadnji seji imenovan je bil začasni učitelj v Bohinjski Srednjivasi, gosp. Al. Lunaček, stalnim učiteljem na Trebelnem; začasni učitelj g. Ivan Schöber v Črmošnjicah stalnim učiteljem ravno tam; začasni učitelj g. Evgen Müller pri D. M. v Polji stalnim učiteljem na isti šoli in začasna učiteljica gspđ. M. Vrus v Kostanjevici dobila je stalno službo ravno tam. Premeščen je učitelj g. J. Kalan iz Trstenika na novo šolo v Petrovivi.

(Razpisane) so službe: Sodniškega pristava pri okrožnem sodišči Celjskem; prošnje do 27. t. m. — Zemljiščeno-knjižnega pristava pri c. kr. deželnem sodišči Celovškem; prošnje do 26. t. m. — Sodniških pristavov v Konjicah in Sevnici; prošnje do 25. t. m.

(Trgovinska in obrtna zbornica v Ljubljani) javlja nam z ozirom na naše izvestje v „Slovenici“ št. 211, da je treba popraviti one podatke o bolgarskih kolkih. Kolekovina namreč iznaša za menice in papirje do 400 frankov 20 ent., od 400 do 800 frankov 40 ent., od 800 do 1200 frankov 60 ent., od 1200 do 1600 frankov 80 ent., od 1600 do 2000 frankov 1 frank, od 2000 do 3000 frankov 1 frank 50 ent., od 3000 do 4000 frankov 2 franka. Zajedno moremo opozoriti na nekatere daljne točke te nove kolekovne naredbe. 1. Menice morajo biti že pri sprejemu kolekovane. 2. Na kolku mora biti napisano ime prejemnikovo. 3. Iz prejšnjega časa prejete menice ne morejo biti pozneje kolekovane; zapadejo kazni deseterne pristojbine. — Kolekovanje in izplačevanje oskrbuje solidna tvrdka R. S. Aftalion v Ruščuku.

(Iz Radovice, 10. t. m.): Danes pričela se je pri nas trgatav ob ugodnem vremenu. Vino bo boljše od lanskega. Kupci požurite se, da kaj prodamo. Mož z rudečo kapo je fetos silno nadležen.

(Vestenek), bivši okrajni glavar v Litiji, odstavljen je službe kot okrajni glavar v Deutschlandsbergu.

(Črne vojske) so začasno oproščeni vsled izjave Dunajskega brambovskega zapovedništva ondašnjemu magistratu tisti občinski uradniki in mestni učitelji, ki niso rezervniki c. kr. vojske. Vendar pa je tudi za oproščanje teh treba vsako leto sproti prositi. Dunaj ima sedaj 47.500 črnovojnikov.

Telegrami.

Dunaj, 11. oktobra. „Wiener Zeitung“ objavlja naredbo trgovinskega ministra glede ustanovitve in rabe telefonskih naprav v zvezi z državnimi brzjavami.

Dunaj, 14. oktobra. Poslancem je vlada predložila v državnem zboru načrt postave o varstvu tuje imovine proti poškodovanju pri rudokopih in o odškodovanju za te škode. Poslanec Polak interpeluje vlado zaradi predloge o davku na sladkor. Rieger interpeluje skupno vlado zaradi naredbe o srednjih šolah.

Dunaj, 10. oktobra. Po poročilih „Pol. Corr.“ izvoljenih je v Bolgariji 250 vladnih in blizo 40 nasprotnih kandidatov. Zadnji so deloma Cankoveci, deloma Radoslavoveci.

Praga, 10. oktobra. Starosta Praškega „Sokola“, odvetnik dr. Linha, umrl je včeraj v 54. letu svoje starosti.

Rim, 10. oktobra. Iz Londona se poroča: Govori se, da je nasproti trditvi „Daily News“ Anglija z Italijo in Španijo sporazumljena glede Maroka in da tudi srednje-evropske države zasledujejo angleško politiko.

Umrli so:

8. oktobra. Viljem Lukas, čevljarjev sin, 5 mes., Mestu trg št. 9, katar v črevih.

Tuji.

9. oktobra.

Pri **Malicu**: Riss, Kolabek, Merklein, Horowitz, trgovci, z Dunaja. — J. Gröger, tovarnar, s Češkega. — K. Eszari, nadzornik, z Ogerskega. — Bl. Kukovič, župnik, iz Trbovelj. — J. Raister, trgovec, s soprogo, iz Šoštanja. — J. Pire, uradnik mornarice, iz Pulja. — A. Landa, namestnik poročnika, iz Ljubljane.

Pri **Stonu**: Princ in princezinja Polignak, s Štajarskega. — Baron Pürker, F. Z. M. v. p., iz Gradea. — Baron Taufferer, veleposelnik, z Dunaja. — Semen, Schiffler, Kurz, Lowith, trgovci, z Ogerskega. — J. Schieka, blagajničarica, iz Gradea. — B. Laehetta, nadporočnik, s Štajarskega. — A. Muri, kupčevalec, s hčerjo, iz Zelandije. — Ana grofinja Gritti, zasebnica, s hčerjo, iz Benetk. — S. Kraus, trgovec, iz Trsta. — A. Mania, zasebnik, s soprogo, iz Istre. — J. Korossa, zasebnik, iz Reke.

Pri **Južnem kolodvoru**: J. Lilling, železnični uradnik, s soprogo, z Dunaja. — E. Jung, uradnik, s Češkega. — L. Munk, inženir, iz Linca. — K. Valer, potovalec, z Ogerkega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		znakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	721-18	+10-4	sl. vzh.	dež		
11. 2. u. pop.	722-79	+13-8	sl. vzh.	oblačno	57-60	
9. u. zveč.	719-80	+12-8	sl. zap.	dež		

Celi dan je deževalo z malim prenehljajem. Srednja temperatura 12-3° C., enako normalu.

Dunajska borza.

(Telegrafirano poročilo.)

11. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	80 gl. 90 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 20 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 „ 95 „
Papirna renta, davka prosta	95 „ 90 „
Akcije avstr.-ogerske banke	885 „ — „
Kreditne akcije	284 „ 20 „
London	125 „ 55 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 93 „
Cesarski cekini	5 „ 93 „
Nemške marke	61 „ 40 „

Zalostnega srea naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretžno vest, da je Vsegamogočnemu dopadlo, preljubo mi teto, gospo

Marijo Apolonijo Bervar,
roj. Grčar,

po dolgej in mučnej bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče v 83. letu življenja danes 9. oktobra ob 8. uri zvečer k sebi v boljše življenje poklicati.

Truplo predrage ranice se bude v sredo 12. dne oktobra ob 10. uri popoldne iz hiše št. 5 na Šutni preneslo na Žale, kjer se bodo odbrale svete maše za dušnice, ter truplo blagoslovilo in položilo k večnemu počitku.

Nepozabljivo ranico pri oročamo vsem prijateljem in znancem v molitev in blag spomin.

V Kamniku, 9. oktobra 1887.

Marija Karolnik, roj. Grčar.

Št. 16412.

Razglas.

(1)

V smislu § 37. obč. reda za deželno stolno mesto Ljubljeno (zakon z dne 5. avgusta 1887, št. 22 dež. zak.) podpisani magistrat naznanja, da bodo **proračuni za 1888 leto**

1. o mestni blagajnici,
2. o mestni ubožni zakladi,
3. o ustanovnih zakladah, in
4. o zakladi meščanske bolnice

od 12. do 26. t. m.

v magistratnem ekspeditu občanom razgrnjeni na ogled in da v tem času vsak lahko svoje opazke o njih navede.

Mestni magistrat Ljubljanski
10. dan oktobra 1887.

Deset avstrijskih veder prav dobre
stare slivovke

dobi se v farovži v **Cerkljah**, pošta Krškavas na Dolenjskem. (1)